

LA CAMPANA DE GRACIA

SEMANARIO BILINGUE.

¡FELISSAS FESTAS!

Segons diu la tradició
y la historia, avuy fa anys
que vingué á passar afainys,
en lo mon, nostre senyó.

Volgué ser lo reilentó
de un poble tant atrassat,
envilit y degradat,
que per mes que va estar fent
per convense á aquella gent....
sols va lográ un estufat

Ja comensá estant de pega,
puig sa mare 'l va parir
sufrint lo que no 's pot dir
y movent no poca brega.

Mon cor lo dolor rosega
al tenirho de contá:
¿podreu creurer que lo va
parir dintre de una cova?

Doncas si, certa es la nova,
la podeu ben afirmá.

Ab palla li van fé un llit,
y entre un bou y una bestiasa
que li deyan la mulassa,
me 'l tenian arrupit.

Lo niñu ple de neguit
y farsit de panallons,
era un' orga de rahons
de tant y tant com ploraba:
la Marieta 'l consolaba
ab en Pep fentli petons.

AI punt va correr la veu
que 'l bon Jesus era nat
y á visitar lo abiat
va anar gent de tot arreu.

Estimantlo 'l que no 's creu
li daban cosas en gran:

l' un li oferia un gaban,
l' altre un gech ó uns quants parells
de mitjons usats y vells...
y així 'l 'navan regalant.

Lo negoci anaba be,
molt be si arriba á durar,
pero al punt va recelar
del bon Jesus un tercé.

Herodes aquet va sé
que molta forsa tenia
y torse' á son gust podia
lo que allavors era lley,
pero ab tot y ser un rey
no lográ lo que volia.

Ja que celebra la gent
tals festas menjant turrns,
galls, gallinas y capons,
y bebent del vi exelent,
vull que seguint la corrent,
fent com las demes personas
passis eixas festas bonas
procurant en semblants dias
no pensar en monarquías
ni altrás cosas que desdonas.

Jo.

ALS LECTORS DE LA CAMPANA.

FELICITACIÓ.

Lectors que ab afany compráu
y ab desitj, cada semana,
nostra federál Campana
que á sortí 'l dissapte escau:
ab salut lo gall menjau
desitjantho á tots vosaltres,
y si véssiu que per altres

n' hi ha de mes bona lley,
no 'n feu cas... que son de 'l Rey
y d' eli no 'n volém nosaltres.

Lo dia ja arribará...
y encar' que tardi, ¡confiansa!
l' hom deu tenir esperanza
mentres quedi un endemá.

La República vindrá
quan menys 'ns ho pensarem,
y encara que patirém
pe 'l jou de la tiranía,
ja vindrá, Lectors, lo dia
que 'l bon gall ne menjarém.

Blay de Alaya.

FELICITACIÓ

de un municipal ó un sereno, al Sr Arcalde.

En la lluyta electoral,
y en lo temps de dí: Jesús,
deu vegadas vaig fé ús
del sufragi universal.

Hem arribat á Nadal;
y ja que vosté 'm va dí:
«vota deu cops, sempre á mi,
que hi haurá una bona estrena,»
com no n' he vist de cap mena,
crech que avuy deurá vení.

Si menjo un xich de turró
del seu, que n' hi deu sobrá,
jo 'l tornaré á revotá
cuan vinga nova elecció.

Y 'l veuré ab satisfacció,
cuan ab la vara y lo pit
de cintas y creus farsit
llueixi per tot allá ahont vagi,
senyó Arcalde per sufragi...
per sufragi... sufragit.

P. B.

FELICITACIÓ.

Celebra Soler y Matas,
per molts anys eixa diada,
junt ab la rata pinyada
que en lo municipi acatas.
Que 't surti per las sabatas
la alegria en aquest dia
y que ton afany sols sia
atiparte bé de galls
per engreixar, ab sos talls,
la vara de la Alcaldía.

!!!HORROR!!!

¿Y no 's conmov Barcelona? ¿Com la gent de
ordre no acut presurosa á posarse á las órdenes
de la autoritat constituída? ¿Com es que la
Universitat nova no torna á estar ocupada mi-
litarment?

¿Aixís permet la societat ingrata que 's der-
rami á torrens y á rieradas sanch ignoscent?
¿D' eixa manera sanciona la lley del terror, l'
imperi del crim y del extermini?

¿Y aquesta es la gent que trinaba contra la
Internacional, perque segons ella tot ho vol ma-
tar y passar á sanch y foch?

¿Aquesta es la gent que 's desfeya en im-
properis contra la *Commune* de París?

Si, Barcelonins si; ¡s' ha derramat sanch,
molta sanch, moltíssima sanch! ¡Y se 'n está
derramant encara!

En aquestas horas la Esplanada y la Ram-
bla dels Estudis acaban de ser passadas á
sanch y... fetje.

Y en tant no sentireu á dir que ningú s' in-
teressi per la sort de las víctimas inmoladas ó
próximas á inmolarse: las pobras, no van com-
presas en la amnistía.

La hidrofóbia s' ha apoderat dels Barcelo-
nins, ningú pensa en res mes que en matar,
que en degollar per menjar lo dia de Nadal.
Lo derramament de sanch no horroritza á
ningú. Ni una paraula de clemencia, ni una
sensilla é insignificant mostra de simpatia y
compassió surt de cap cor generos á favor dels
malaventurats galls dindys, pollastres y ca-
pons, y de las mil voltas desventuradas galli-
nas.

¡Horror! ¡Escandol! ¡Indignació!

CANSONS DE NADAL.

En lo portal d' Europa
nasqué d' Espanya
una noya que 's deya
Llibertat Santa.
Mes ¡ay! la pobre
fou víctima ignosenta
del Rey... Herodes.

* * *
Aquesta nit, monárquichs,
es noche buena:
correu á adorá á l' AMO,
qu' es bona pessa.
Y ab saragatas
gasteuvos los monissos...
lo poble paga.

* * *
En Betlem los ministros
ne tocan l' arpa,
Sagasta lo pandero
y 'l poble l' asa.

Y mentres ploran
los uns, los altres cantan...
y uns altres cobran.

* * *
En lo cel de la Europa
sortí una estrella (1)
y á sa claror divina
tres reys caygueren.
La historia ho canta:
Lo Papa, la BALETA
y 'l rey de Fransa.

* * *
Lo Rey Herodes, diuhen
que plé de ràbia,
per tot arreu ne busca
la Democracia:
Mes no la troba,
perque la ampara sempre
són pare, 'l poble.

LLUS DE IGUALADA.

¡PIOC, PIOC, PIOC, PIOC!

(Laments d' un gall dindy.)

¡Me voleu matar com si fos de la *Internacio-
nal* y 'm voleu plumar com si fos un accionista!
¡Societat injusta y mal organizada!

¿Que hi fet jo perque 'm tractis tant despi-
adadament?

¡Soch un gall dindy! ¿Y que? ¿Per ventura
no tens un gall dindy á cada pas? ¿No 'n
veus tot l' any? En Balaguer bellugantse com
se belluga, fent lo farolero com fa, anant á
Palacio, sent ministre, ¿qu' es sino un gall
dindy?

Aquell jove que fa tants papers ridiculs ab
tal de poder obtenir una rialleta de la seva
promesa, que 's passeja dia y nit per dessota
dels seus balcones, ¿qu' es sino un gall din-
dy?

Y jo que no faig mal á ningú, jo que no
faig nosa á cap ànima vivent, jo que mentres
uns se menjan lo blat dels cristians, m' acon-
tento ab lo blat de moro... ¡jo haig de morir!
¡Pioch, pioch, pioch, pioch... jo no vull morir!

¡Me voleu plumar! ¡Ah tontos, que mentres-
tant no 'us adoneu dels que 'us ploman á vo-
saltres! No voleu tenir compassió de mi ni
dels meus.... ¡cara pagareu la vostra golosa
passió! Per cada gall que plomareu serán plo-
mats cent espanyols; per cada gall que 'us
menjareu serán menjats deu dotsenas de con-
tribuyents.

¡Insensats! Y despres 'us queixareu dient
que no teniu galls. ¿Com voleu que vingan si
'ls tracteu tant malament?

Us imposan contribucions injustas y vo-
saltres 'us esteu quiets com si res sucsehís;
us quintan y feu com que tant se 'us ne dona;
puja en Sagasta y ho preneu com si ningú
pujes.... Venim nosaltres á veureus, á salu-
darvos, á donar animació á Barcelona y 'ns
tracteu pitjor que 'n Gaminde us 'va tractar...

¡Aneu al burdell!
¡Y aquesta gent de mi ne fa gran vianda
¡Ah! Ja tenen rahó: tant bo tant bo vol dir ta-
bal. Si jo fos tant difícil de rosegat com la mo-
narquía tothom me guardaria respecte; pero es
clar: soch bo, tinch la carn tendre, no soch
du de pelar.... ¡y se 'm menjan!

¡Ah! Tal fareu tal trobareu.
Esmoleu l' eyna gallicida, degolleume com
si fos un ignoscent, plumeume com si fos un

(1) La República. Si casi be no cal dirho.

accionista, descuartiseume com feyan los es-
birros de la inquisició, menjeume com fan los
antropofagos: jo protesto de tanta iniquitat, jo
renego de tal civilisació, jo dedico mos últims
instants á la abolicció de la pena de mort.

Pioch, pioch, pioch, pioch... jo no vull morir!

BATALLADAS.

El figaro, periódich conservador de París,
ha ofert una suscripció á favor de las viudas y
hórfens dels gendarmes y soldats que moriren
en los carrers de París combatent contra la
Commune.

Los reaccionaris han aprofitat aquesta sus-
cripció per fer una manifestació contra los co-
munalistas y á favor del ordre, y sancionan la
lley del extermini apresurantse á omplir ab sos
noms las columnas del periódich parisien.

Y mentrestant ningú 's recorda de las viu-
das y hórfens dels que moriren defensant la
llibertat, dels que exalaren son últim sospir
dient: ¡Viva la República! y ¡Viva la *Commune*!

—Es un escándol, no 's pot anar per lloch
sense que t' dongan décima. Vas á cal perru-
quer.... décima; vas á ca 'l llimpiabotas....
décima; rebs carta.... décima; te cobran un re-
cibo.... décima. Ja estich tip de tantas dé-
cimas.

—Donchs jo sé un que no 'n dona.

—¿Qui es? ¡Vinga!

—Lo govern.

—¿Lo govern no dona décimas?

—No, lo govern dona quintas.

Ab la questió de Cuba ja torna á sortir tot
alló de patriotisme y demès romansos.

Aixó es lo que voldriau, que 'l poble fos *pa-
triotista* á lo *progressista*, que se entussiasmés bona
cosa com va fer quan la guerra d' Africa, á fi
de que vosaltres poguessiu governar ben tran-
quilament y fer la vostra y fora.

Donchs no: lo poble no s' adormirá ab lo
narcótich *patriótic* que vosaltres voleu propi-
narli, lo poble 'us coneix y sab que no sou ca-
passos per arreglar una questió tant complica-
da com la de Cuba. Sols la República federal
podria portar la pau en aquellas islas y vosal-
tres sou los enemichs mortals de semblant for-
ma de govern.

¡Pobra Cuba! ¡Ja estas tu ben posada en
mans dels progressistas! Los moderats te varen
posar en la pendent y 'ls progressistas t' han
donat la empenta. Sols la llibertat podria sal-
varte y no 't volen donar llibertat.

Un que rifaba galls, procuraba atraurers
als concurrents cridant tant fort com podia:

—¡Alsa poseuhi, poseuhi! ¡Per dos galls un
gall!

Refran que pot aplicarse molt be al Senyor
Puig y Llagostera, lo patrici y amant del Po-
ble á proba de *partidas de la Porra*.

Obras son amores y no buenas razones.

Vagin tirant càlculs: Varen votar 11000
electors de la següent manera:

4000 monárquichs y 7000 republicans; y á
pesar d' aixó varen ser elegits:

31 concejals monárquichs y 19 republicans.
¿No es veritat que la diplomàcia espanyola
progressa?

¡Despres dirán que 'n Soler y Matas no sab
de que se las heu!

Totas las mesas varen ser protestadas menos dos.

aixis com hi havia eleccions li hagues hagut un esmorsar, als progressistas los hauria sabut molt mes greu.

Los radicals estaban plens d'esperansa.

Ja 'us ho deyam nosaltres que no pujariau. No pujareu, no 'us volen en lo palau real. ¿Que no ho coneixeu?

Si voleu que en Espanya hi hagi llibertat no teniu mes remey que abraçar la bandera republicana.

En Balaguer ja no es ministre.

¡Ay que s'anyora, s'anyora, sota d'aquet cel de plom!....

En Sagasta ja torna a ser ministre de la governació.

¡Visca 'l sufragi Universal!

En Balaguer está de desgracia.

Tot justament are que estén en plenas festes de Nadal ha deixat de fe 'l gall dindí.

¡Y ell que s'estufaba tant!

—En Sagasta 's vol presentar en las Corts.

—Pero y si 'l derrotarán...

—Mira noy, ningú es tant a propòsit com ell per cantá la cansó del *Tant me fá*.

Ja que 'n Balaguer no es ministre, esperém que 'l nou ministeri forrat de vell s'apressurarà a donarli un bon empleo, puig sentiriam que tant eminent polítich hagués de passar la diada de Nadal sense tenir *turró*.

Las classes passivas y 'ls mestres, ¿menjarán gall?

Si hi ha galls si, pero si no n'hi ha no.

¡Lo ministeri 'm sembla que tancarà la porta y esclamará:

—Content jo, content tothom.

La societat *Protectora dels psbres* ha acordat repartir, com a extraordinari, ab motiu de las festes de Nadal, a cada un dels pobres que auxiliá: duas tersas de carn, una lliura de arrós y un pa de tres lliuras.

Bo es que, en aquets dias de gatsara, hi hagi qui 's recordi dels desgraciats que jauhen en la miseria.

—¿Y no deyan los ministerials que 'l ministeri ja tenia lo decret de disolució...?

—Si, pero devian voler dir que tenian lo de la disolució.... del ministeri.

Encara que paga 'l poble, en un diari he llegit que 'l ajuntament, molt noble, a sos empleats agrahit, vol donalshi paga doble.

Lo número passat va picar. Ho comprenem, porque semblaba un bitxo.

Quan nosaltres hem d'esgrimir armas contra gent que 's diu correligionaria nostra ho sentim, pero hi ha ocasions en que no podem ni debem callar.

Nosaltres veyem que tractan de apoderarse de la direcció del partit federal de Barcelona quatre nulitats, mitja dotsena d'ambiciosos y una colla d'ignorants, y es precis que donem la veu de alerta al poble. Y la nostra veu no pot ser dubtosa, ja que 'ls constants lectors de la

Campana son testimonis de que may hem fet política de fracció, sinó política de principis. Per nosaltres los homens no son res. Sols las ideas ho son tot.

A penas fa un any que Don Amadeu es Rey d'Espanya y ab aquet ja van cinch ministeris.

Voldria saber ab un any quants cambis de ministeri hi ha hagut en los Estats Units. ¿Cap?

Vaja, donchs, es precis convenir en que la monarquia es molt bona, molt ordenada y menos esposada que la República Federal a produir disturbis en lo regimen administratiu.

Al revés te lo digo....

Un diari: de Madrid, comentant la carta regia que don Amadeu ha dirigit al ministeri, diu que aquell ha donat a n'aquet una *real puntada de peu*.

Bon profit.

Habenti crisis, semblaba natural que haguesin format ministeri 'l general Serrano, jefe del partit conservador, ó 'l senyor Ruiz Zorrilla, jefe del partit radical.

Donchs no: ha pujat en Sagasta que no té ningú a son costat, que tot lo mes es jefe de una pandilla, que no sap lo que vol, que no representa res que valga dos cuartos y que no es jefe de cap dels partits constitucionals. ¡Ja fem bé de no se monarquichs.

Lo ser monarquich té aixó. Com que cada vintycuatre horas hi ha cambi de ministeri se pot ser ministre mes facilment. Végin qui 'ls ho hauria hagut de dir a n'en Gaminde y a n'aquet senyor Groizard, que a casa seva 'l coneixen, que arribarian a ser ministres?

Veritat es que habentne sigut en Balaguer y 'l senyor Angulo, ja pot aspirar a serho tot lo mon.

Hem dit que 'l ministeri es nou forrat de vell.

Es nou porque hi han entrat en Sagasta (Uf.) en De Blas, en Gaminde, en Topete y aquell senyor Groizard.

Y es vell porque s'hi han quedat en Malcampo, en Candau y l'Angulo. Caldera vella... bony ó furat.

Don Amadeu va enviar una carta regia al ministeri en la que, en bons termes, li deya: —*Por la puerta se va a la calle.*

Los que s'han quedat en lo ministeri se coneix que degueren dir:

—*Por la puerta se vuelve a entrar.*

Lo escandol donat a mitja nit del diumenge frente al Café Suis, y deque varen doná comte, los periódichs la Imprenta y La Independencia, no va doná lloch a desgracia ni a cap mosegada.

Nos n'alegrem molt y desitjem que no 's repeteixi.

Hem sabut que algunas personas, olvidant la índole del nostre periódich satirich, han cregut indogudament que atacabam institucions y escolars que hem defensat y defensarem sempre y quanalgú no las posi a tiro de ridicul, en qual cas, com hem fet are, procurarem ocuparnos de la persona que las posi en ridicul, ja ab los seus errors, ja ab sos escandols, ja ab las exageracions, ja ab las historicas y tradicionals extravagancias etc.

Tambe ha arribat a oídos nostres que algunas personas se varen donar per aludidas en lo suelio en que parlavam de homens de palla, sent aixis que no anaba dirigit a persona alguna determinada, ja que parlaba de un fet que havia de sucsehir y que no ha suchsehit.

Creyem escusat fer constar molt alt que tenim la educació necessaria per saber distingir la llibertat de la prensa de son abus.

La Campana de Gracia dona la mes completa y cordial enhorabona als processats en la causa sobre la mort del secretari del govern

civil de Zaragoza, senyor Reyes, ab lo faust motiu de haber sigut posats en llibertat despres de haber estat víctimas de la tiranía per espay de 27 mesos. Donem també la mes entusiasta enhorabona a las sevas familias ja que podrán passar las festes de Nadal al costat de aquells desgraciats.

Tant de bo que poguessem dir lo mateix respecte als processats en la causa de Valls.

Lo general Gaminde, lo héroe de Gracia, lo vencedor de las Caputxinias es ministre de la guerra.

Aquet si que té unas felissas festas.

Se'ns ha contat que en Bacarissas un pagés viuado ab familia, va determinar casarse ab sa cunyada y ho va consultar ab lo Senyor Rector. A n'aquet li va semblar bé y va oferirse a treurer la dispensa del Señor Bisbe que va dir costaria 8 duros y lo pagés se va conformar ab lo preu.

Mes tart va enviarlo a buscar lo Señor Rector dientli que ja tenia los papers pero que costaban 45 duros cantitat exorbitant que no podia pagar dit pagés, qui va observarli la diferencia de preu que habian quedat.

Manifestá a un dels seus amichs lo suxeit y aquet li va aconsellar que 's casés civilment y axis ho va fer. Mes tart la muller va anar a confesar y en lo acte de pendrer la comunió, al veurerla entre altras lo señor Rector, se va negar a administrarli lo Sacramento, donant lloch ab aixó a uu escandol poch edificant.

¡En tot arreu la gent de Sotana es igual!

IGNOSCIENTADAS!

Que un A... se 'ns hagi ficat allí 'hont no 'l demanaban no més que los que pensaban ab aixó fé un cop d'Estat, y sols per tenir dinés estigui aqui per demés manant y passant bugada de la nació... ¡ignocentada! ignocentada y res més.

Que per obra de 'n Sagasta y de la Unió Lliberal, que no més té 'l nom de tal y encara per que ella 'l gasta, s'hagués fet la gran umplasta que 'l ministeri caigués de 'n Zorrilla, y 'ns manés ministeri de... passada, sols va sé una... ¡ignocentada! ignocentada y res més.

Que un empleat dels de Espanya que a més de tenir bon sóu, porti sempre vestit nou al ficar per tot la banya, a terra llunya ó estranya, mes que un lladre de carrés ne fugís ab los dinés de la caixa, a n'ell confiada, de la nació... ¡ignocentada! ignocentada y res més.

Que dientse republicans en nostre estimada França y sent la dolsa esperansa de tots los pobles germans, hi hagin encara tirans que matin als comuners al estil de 'ls bandolers que roban en la enramada, es sols una... ¡ignocentada! ignocentada y res més.

Que s'fassin las eleccions y haventhi mes fills del poble tots honrats y de cor noble que fan las oposicions, guanyin encara 'ls bribons que son sempre turronés, sols ignocentada n'es: que en nostra Espanya estimada lo que 's fa es ignocentada, ignocentada y res més.

FERNAN BOLIVAR

PASTEL
A LA
ITALIANA

Veyentse gall en Sagasta
ha buscat bon farciment
y s' ha farcit al moment
ab gent de la seva casta.
Per farei un gall dindi basta
ab pinyons prunas y tall,
mes ell, donantse 'l treball
de farcirse ab unionistas
y dos ó tres progresistas;
nos ha dit: Aquí vá un gall.

Gall de carn aixarraida
que, per moch, porta tupé.
y que com qui no diu re,
ab turrons s' ha fet la vida.
Tinguéu apunt y amanda
la escarola, per menját,
qu' encara que ens fassi mal,
no essent gent conservadora,
com qu' hi haurá en Gaminde fora,
ja passarem bon Nadal.

Tenim un ajuntament
Votat pe 'ls escombrisaires,
de serenos no n' hi ha gaires;
mes també hi ván fé 'l valent:
si no son gent de talent
no tenen gaire instrucció;
aixís es que ab tot aixó
y els pastels á la italiana,
si algú mes qu' aixó demana
fássis d' ells y heurá turro.

Ab aixó ja esta tot dit
y ho sabréu d' aquí en avant:
los serenos votarán,
y en Sagasta s' ha farcit;
lo poble, já estremordit,
y ab lo gabinet al coll,
ja no mou per res soroll,
ni per res del mon: s' estranya,
perque las cosas d' Espanya
ja no ván ni ab sabó moll.

ELECCIONES
MUNICIPALES

PUEBLO

